

Natur- och trafiknämnden

Remiss grön infrastruktur

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden noterar informationen om att kommunstyrelsen kommer att lämna ett yttrande på remissen Regional handlingsplan för grön infrastruktur med insamlat underlag från berörda processer.

Sammanfattning

En remiss har inkommit från Länsstyrelsen i Stockholms län till Nacka kommun gällande handlingsplan för Grön infrastruktur. Natur- och trafiknämnden svarar på remissen utifrån sitt ansvarsområde för allmän platsmark samt park- och naturmark innan remissvaret behandlas i KS.

Varje län ska ta fram en handlingsplan som ska vara klar den 1 oktober 2018. I Stockholms län finns mycket nära kopplingar till arbetet med regional grönstruktur i den regionala utvecklingsplaneringen och framtagandet av RUF5 2050, som pågått i många år.

Handlingsplanen ska även beskriva behovet av insatser och åtgärder utanför RUF5 fokusområden.

Det är mycket positivt att länsstyrelsen tagit fram handlingsplanen som visar på många möjligheter och insatsområden som är viktiga för att stärka länets ekosystemtjänster och den gröna infrastrukturen. Många av insatsområdena som pekas på ligger i linje med de insatser som Nacka kommun planerar att genomföra eller genomföra i kommunen. Sådana exempel är Nackas arbete med skydd av värdekärnor som är en viktig del i Nackas ambition att bilda nya reservat i kommunen. Många med värdefulla ek- och tallmiljöer.

Andra exempel är att kommunen tagit fram lättillgängliga kunskaps- och planeringsunderlag såsom biotopkarta för Nackas centrala delar, Grönytefaktor för Nacka stad och tar fram skötselplaner för all naturmark med syftet att genomföra skötsel som stärker både natur- och friluftsvärden. En friluftspan har tagits fram som bland annat syftar till att säkra och förbättra tillgängligheten till värdekärnorna.

Ärendet

En remiss har inkommit från Länsstyrelsen i Stockholms län till Nacka kommun gällande handlingsplan för Grön infrastruktur. Natur- och trafiknämnden ger förslag på yttrande av remissen utifrån sitt ansvarsområde för allmän platsmark samt park- och naturmark innan remissvaret behandlas i KS.

Alla länsstyrelser har sedan 2015 ett regeringsuppdrag om att ta fram en regional handlingsplan för Grön infrastruktur. Grön infrastruktur är ett begrepp som ska fånga in alla aspekter av hur landskapets sammanhang påverkar möjligheterna att bevara biologisk mångfald och ekosystemtjänster, i vatten och på land. Handlingsplanen berör alltså allt från planfrågor till markanvändning och naturvård.

Varje län ska ta fram en handlingsplan som ska vara klar den 1 oktober 2018. I Stockholms län finns mycket nära kopplingar till arbetet med regional grönstruktur i den regionala utvecklingsplaneringen och framtagandet av RUF5 2050, som pågått i många år.

Handlingsplanen ska även beskriva behovet av insatser och åtgärder utanför RUF5 fokusområden.

Den gröna infrastrukturen berör många ämnesområden och infallsvinklar som ska beaktas, Förslaget till handlingsplan är därför ett omfattande dokument. För att göra det mer överskådligt, har det utformats som tre delrapporter, del A med inledning och bakgrund, del B med en nulägesbeskrivning och del C med insatsområden och åtgärdsförslag. Länsstyrelsen avser också att på webben med en del D som ska innehålla goda exempel.

Natur-och trafiknämndens förslag till yttrande

Det är mycket positivt att länsstyrelsen tagit fram handlingsplanen som visar på många möjligheter och insatsområden som är viktiga för att stärka länets ekosystemtjänster och den gröna infrastrukturen. Många av insatsområden som pekas på i del C ligger i linje med de insatser som Nacka kommun planerar att genomföra eller genomföra i kommunen. Sådana exempel är Nackas arbete med skydd av värdekärnor som är en viktig del i Nackas ambition att bilda nya reservat i kommunen. Många med värdefulla ek- och tallmiljöer.

Andra exempel är att kommunen tagit fram lättillgängliga kunskaps- och planeringsunderlag såsom biotopkarta för Nackas centrala delar, Grönytefaktor för Nacka stad och tar fram skötselplaner för all naturmark med syftet att genomföra skötsel som stärker både natur- och friluftsvärden. En friluftspan har tagits fram som bland annat syftar till att säkra och förbättra tillgängligheten till värdekärnorna.

Det GIS- underlag som tagits fram av olika aktörer inom ramen för arbetet med handlingsplanen och som avses presenteras under 2018 kommer att vara till stor hjälp i kommunens fortsatta arbete med att stärka den gröna infrastrukturen och naturmarkens ekosystemtjänster. Detta gäller t ex täthets- eller spridningsanalyser av ädellöv, äldre barrskog, våtmarker, gräsmarker och naturvärdesbedömningar av havsmiljöer och

tillrinningsområden för sjöar. Utifrån dessa kan kommunen komplettera med egna GIS analyser på lokal nivå.

Det är viktigt att handlingsplanen på ett mer tydligt sätt belyser skillnaden mellan olika nivåer av grön infrastruktur och ekosystemtjänster. Regionalt, ÖP, FÖP eller lokalt. Ett exempel är att de regionala nätverksanalyserna bör kompletteras av respektive kommun med en nivå där enskilda träd och träd i mindre grupper kan identifieras för att kunna nyttjas i detaljplanearbetet. Ett annat exempel är ekosystemtjänstanalyser på ett enskilt objekt såsom en våtmark och en ekosystemtjänstanalys som underlag till en ÖP bör genomföras med olika metoder. Ett förtydligande av de olika metoderna och vilken nivå de ska genomföras bör redovisas i handlingsplanens C- del.

I Nacka tas alltid en miljöredovisning fram för de detaljplaner som inte har en betydande miljöpåverkan som ett underlag till planbeskrivningen. Miljöredovisningen ska belysa planens konsekvenser för miljön och här beskrivs konsekvenser för bland annat den gröna infrastrukturen. I handlingsplanen för grön infrastruktur skulle detta kunna vara ett bra exempel på hur hänsyn kan tas till grön infrastruktur i detaljplaner.

I handlingsplanen beskrivs att det vid granskning av de nätverks- och täthetsanalyser som länsstyrelsen gjort, har vissa områden fallit ut som viktiga att stärka på olika sätt. Det är olyckligt att flera av dessa områden inte finns med i RUFSS 2050 som varit på samråd och ett slutligt att ett förslag ska läggas fram för beslut i landstingsfullmäktige före sommaren 2018.

Ett sådant område är mellan Södra Djurgården över Kvarnholmen och Sicklaön i Nacka ner mot Nackareservatet. Här sker just nu stora förtätningar vilket gör det extra viktigt att ta till vara de kvarvarande ekmiljöer som finns och stärka dem genom säkerställande av rekryteringsträd genom att tillvarata och skydda befintliga yngre träd eller eventuellt genom plantering av nya ekar. Området Kvarnholmen Sicklaön omfattas inte av grön kil eller länk då det inte omfattas av definitionen av dessa enligt metoden, men är avgörande för spridning mellan norra och södra delen av länet.

Detta är en stor utmaning för kommunen då marken ska ges företräde åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning, det vill säga allmänna intressen. Nacka har åtagit sig att bygga 13 500 bostäder samt 10 000 arbetsplatser till år 2030 via tunnelbaneavtalet i detta område kallat Nacka stad på Västra Sicklaön. Liksom i alla förtättningsområden vägs den gröna infrastrukturen mot flera andra intressen (både allmänna och enskilda) utöver de mer uppenbara såsom bostäder eller andra lokala exploateringsmål.

Ett annat område som behöver beskrivas mer ingående är kompensationsåtgärder och förslag på dessa särskilt inom de utpekade svaga sambanden.

Länsstyrelsen är inte en planerande myndighet, men har ett omfattande ansvar i den fysiska planeringen utifrån tre roller: en rådgivande, en myndighetsutövande och en samordnande. Det är viktigt att myndigheten har samma inställning som den rådgivande rollen och att Handlingsplanen för grön infrastruktur implementeras inom alla roller inom lst. Ibland kan dessa två olika roller uppfattas ha olika syn på den gröna infrastrukturen. Detta gäller tex att

den rådgivande myndigheten har klar uppfattning om skydd av ekar medan det i detaljplaner som granskas av myndigheten ofta inte uppmärksammas på samma sätt.

Handlingsplanen del C har inte tagit upp naturvårdsavtal som en möjlighet.

Länkar till mera högupplösta kartor bör läggas in direkt i handlingsplanen då dessa är mycket svåra att läsa.

Handlingsplanen för grön infrastruktur är ett mycket väl genomarbetat dokument med mycket kunskap. Men det är alltför omfattande för att det ska vara tillgängligt för olika roller i stadsbyggnadsprocessen. För att göra denna kunskap mer lättillgänglig för t ex planarkitekter behöver en kortversion tas fram främst gällande del C.

Ekonomiska konsekvenser

Inga

Konsekvenser för barn

Grön infrastruktur är mycket viktigt för att barnen ska ha tillgänglig grönområden från parker till större naturområden.

Bilagora

Bilaga 1 Brev

Bilaga 2 Missiv

Bilaga 3 Utkast Regional handlingsplan för grön infrastruktur

Kersti Hedqvist
Enhetschef
Enheten för Fastighetsförvaltning

Liselott Eriksson
Natur- och friluftstrateg
Enheten för Fastighetsförvaltning